

РЕШЕНИЕ

№ 5389

гр. София, 25.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Василена Людм. Дранчовска

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Анелия Маркова Въззивно гражданско дело
№ 20221100511208 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258-273 ГПК /въззивно обжалване/.

С решение № 20044228 от 24.06.2022 г. по гр.д.№ 64346 по описа за 2019 г. на СРС, Първо ГО, 169 –ти състав се отхвърля предявеният от „СК - **Ф.“ АД срещу „К.**“ ЕООД, иск по чл.270, ал.2 ГПК за прогласяване на нищожността на определение № 435 от 07.08.2019 г. по т.д.№ 10 2019 на ВКС, 2-ри състав, Първо ТО.

В тежест на ищеца/в полза на ответника са възложени разноските по делото.

Постъпила е въззивна жалба от „СК -**Ф.“ АД, ищец пред СРС.
Решението се обжалва изцяло.

Във въззивната жалба се сочи, че решението е постановено в грубо противоречие със закона и справедливостта. Соци, че изводите на СРС се позовават на отменени Правила на ВКС и затова същите били неотнoсими. СРС не се бил произнесъл по искането по чл.17, ал.2 ГПК. Това било наложително, тъй като Правилата на ВКС за образуване и случайно

разпределение на делата нарушавали ЗСВ, който бил по-висок по степен нормативен акт. Неправилно СРС бил приел, че определение № 435 от 07.08.2019 г. по т.д.№ 10 2019 на ВКС, 2-ри състав, Първо ТО е постановено от законен състав, тъй като се касаело до откомандиране на един съдия и командироване на друг при което Правилата за случайно разпределение не били приложими. Счита, че в преходните разпоредби на ЗСВ не била предвидена така възможност поради което Председателят е нямал право да стори това, което бил сторил. Счита, че Председателя на ВКС нямал правомощия да издава подобни Правила като се арг. с чл.114, ал.1, т.1 и т.2 ЗСВ. Затова издадените Правила били нищожни като се позовава на съдебна практика на ВАС. Следвало да се има предвид, че се касае до Правила, които засягат и страните по делата. Тези Правила били действали до отмяната им със заповед на новия Председател на ВКС през м.07. 2022 г. Решението на СРС не било съобразено с предстоящото решение по дело С-797/2021 г. на СЕС, което според въззивника било относимо в случая.

Иска се обжалваното решение да бъде отменено като незаконосъобразно и неправилно и искът по чл.270, ал.2 ГПК да бъде уважен.

От въззиваемата страна „К.*” ЕООД, **е постъпил отговор.**

Иска се въззивната жалба да бъде отхвърлена, а обжалваното решение да бъде обезсилено изцяло.

Излагат се доводи, че решението е недопустимо, тъй като в процеса не били участвали всички задължителни другари по сделката, чията недействително се иска. Сочи, че първоначалния втори ответник – „З.И.“ ЕООД е заличен от търговския регистър въз основа на влязло в сила на 16.12.2020 г. решение от 08.12.2020 г. по търг.дело № 1074 по описа за 2010 г. на СГС, VI- 9-ти състав, постановено в производство по несъстоятелност. Това заличавало страната по оспорения по реда на чл.135 ЗЗД договор. Нямало договор само с една страна. Това означавало, че предявения иск е недопустим като се аргументира с разясненията дадени в т.6 от ТР № 1 от 09.12.2013 г. по тълк.д.№ 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, както и на постановени след приемането на това ТР на други съдебни решения на ВКС.

По същество се излага становище за неоснователност на въззивната жалба. Сочи, че не били налице предпоставките за признаване на определението на ВКС за нищожно. В случая не се касаело до разпределение,

а до преразпределение, каквато разлика въззивникът не правел. Счита, че за определяне на състава, който да се произнесе с определение № 435 от 07.08.2019 г. по т.д.№ 10 2019 на ВКС, 2-ри състав, Първо ТО са спазени, действащите към момента на разглеждане на делото Правила за образуване и случайно разпределение на делата във ВКС и Техническото приложение към тези правила. Освен това участието на съдия или съдебен заседател при решаване на върнатото от втората инстанция дело за ново разглеждане, водело до неправилност, а не до нищожност на постановеното съдебно решение като се аргументира с ТР № 13/1976 г. по гр.д.№ 5/1976 г. на ОСГК на ВС, както и на определение № 84 от 07.03.2022 г. по ч.гр.д.№ 575/2022 г. на ВКС, Четвърто ГО, по което се твърди да е разгледан идентичен случай. Счита, че разпределението в случая не нарушава чл.9 ЗСВ. Освен това подзаконовите нормативни актове подлежали на разглеждане в производство по чл.185 и чл.195 АПК, каквото в случая не се твърдяло да е проведено.

Намира искането за спиране на производството до постановяване на акт по образуваното С-797/2021 г. на СЕС за неоснователно, тъй като въпросите, които подлежали на разглеждане не касаели изхода по настоящето дело.

Претендират се разноски.

По допустимостта на въззивната жалба:

За обжалваното решение въззивникът е уведомен на 22.07.2022 г., **Въззивната жалба** е подадена на 04.08.2022 г. и следователно **е в срок**.

С обжалваното решението не е уважен предявеният от въззивника иск по чл.270, ал.2 ГПК; налице е правен интерес от обжалване.

Следователно **въззивната жалба е допустима**.

По доводите във въззивната жалба:

За да постанови решение в обжалвания смисъл, СРС е приел, че определение № 435 от 07.08.2019 г. по т.д.№ 10/ 2019 на ВКС, 2-ри състав не е нищожно. Това било така, защото нищожно било съдебното решение, което е постановено извън правораздавателната власт на съда, от незаконен състав, при неспазване на писмената форма, абсолютно неразбираемото решение или неподписаното решение. Нищожното решение, за разлика от недопустимото, не било годно да породи правни последици, затова това било единственият порок, който освен по пътя на обжалването може да се релевира чрез

възражение или по исков ред безсрочно – както бил в настоящи случай чрез предявените иски по чл. 270, ал. 2 ГПК. По аналогия следвало да се приложи и по отношение на други съдебни актове, включително определения. В настоящия случай процесното определение било постановено в изискуемата писмена форма, и било подписано от трима съдии. Не се спорело, че предмета на делото бил обхванат от подведомствеността на гражданските съдилища, поради което и съдът бил компетентен да го разгледа. Същото било напълно разбираемо, като логиката на съда била последователна и проследима, дори без да се налага особено тълкуване. Диспозитивът му бил логично следствие от изложеното в мотивите, като волята на съда, изразена в атакувания акт се извеждала от текста без особено затруднение. Няма спор по обстоятелството, че определението е постановено от надлежно назначени съдии. Спорът бил досежно законността на съдебния състав, постановил процесния акт, като аргументът на ищцовата страна се състоял в обстоятелството, че определението е постановено от съдебен състав, в който съдията – докладчик е бил нарочно определен от зам. – председателя и ръководител на Търговска колегия на ВКС – Д.П., вместо чрез системата за случайно разпределение, считайки, въпреки че не била налице внезапна необходимост за определяне на друг докладчик по делото по смисъла на Правилата за образуването и случайното разпределение на делата във ВКС.

Действително съгласно разпоредбата на чл. 9 ЗСВ разпределението на делата и преписките в органите на съдебната власт се извършвало на принципа на случайния подбор чрез равномерно електронно разпределение съобразно поредността на постъпването им при спазване изискванията на чл. 360б, а съгласно ал. 2 от същия „Принципът на случайния подбор при разпределението на делата в съдилищата се прилага в рамките на колегията или отделенията, а в прокуратурата и Националната следствена служба - в рамките на отделите.“

От представените по делото материали по т. д. № 10/2019 г. по описа на ВКС, ТК, I ТО, намиращи се от л. 195- 242 по делото, било видно, че производството, по което е постановен атакувания съдебен акт, било образувано на 02.01.2019 г., съгласно Правилата за разпределяне, образуване и подреждане на делата във ВКС. За съдия докладчик била определена автоматично М.Ж., като бил приложен списък на възможните съдии. Това

първоначално разпределение на делото не било предмет на оспорване от ищцовата страна. Затова съдът е приел, че делото е било надлежно и според Правилата разпределено.

Действително от представеното по делото разпореждане от 23.04.2019 г. на председателя и ръководител на Търговска колегия на ВКС – Д.П. било видно, че по същото т. д. № 10/2019 г. по описа на ВКС, ТК, I ТО съдията – докладчик бил нарочно определен, вместо чрез системата за случайно разпределение. Като причина за това било посочено изтичане на срока за на командироване на първоначално определената съдия М.Ж..

Съгласно т. 7.6 от Правилата за разпределяне, образуване и подреждане на делата във ВКС „По преценка на ръководителя на колегията при предстоящо освобождаване от длъжност на съдия, както и при дългосрочно командироване, или друго продължително предварително известно отсъствие по горепосочения ред / с разпореждане на съответния ръководител- т.7.4/, могат да бъдат определени съдии, които да се включат на негово място в заседанията /открити и закрити/ на съдебния състав в периода преди освобождаването или за периода на отсъствието“. Съгласно чл. 23 от Техническото приложение към Правилата „С цел обезпечаване равномерната натовареност на съдиите от съответната колегия всички останали несвършени дела към момента на освобождаване или откомандироване на съдия, по които същият е бил съдия- докладчик, се възлагат на новоназначения или новокомандирован съдия като съдия- докладчик“.

В настоящия случай именно такава била хипотеза, доколкото се касаело за преразпределение на вече образувано и първоначално разпределено дело, в хода на което се налагало смяна/заместване на съдията докладчик поради продължително отсъствие, т. е. налице било предвиденото от Правилата изключение, при което определянето на новия съдия- докладчик не се осъществявало чрез системата за случайно разпределение, а с нарочен акт.

По тези си мотиви СРС е достигнал до извода, че атакуваният от ищеца акт е постановен от законен съдебен състав, в съответствие с приетите Правила, а искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

Софийски градски съд, действащ като въззивна инстанция приема следното:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивната инстанция се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. По останалите въпроси – само доколкото са посочени в жалбата.

След служебно извършена проверка относно това дали обжалваното **решение е постановено в допустим процес и е валидно, въззивната инстанция приема следното:**

Настоящата инстанция не споделя тезата на процесуалния представител на въззиваемия във връзка с недопустимостта на производството по иска по чл.270, ал.2 ГПК, защото:

Съдът е сезиран с иск за прогласяване на нищожност на определение № 435 от 07.08.2019 г. по т.д.№ 10/ 2019 на ВКС, 2-ри състав, Първо ТО, т.е. искът е с правна квалификация по чл.270, ал.2 ГПК, каквато и правилно е определена от първоинстанционния съд.

Следователно в случая нито се касае до предявен иск по чл.135 ЗЗД, нито за такъв по чл.26 ЗЗД, поради което доводите на процесуалния представител на ответника – „К.*“ ЕООД за недопустимост на производството по иска по чл.270, ал.2 ГПК поради неучастието на задължителен другар, се явяват неотносими.

Не се спори по делото, а и от служебно извършената в ТР, проверка, се установява, че първоначално посочения като втори ответник – „З.И.“ ООД е заличен от Търговския регистър въз основа на влязло в сила на 16.12.2020 г. решение от 08.12.2020 г. по търг.дело № 1074 по описа за 2010 г. на СГС, VI-9-ти състав, постановено в производство по несъстоятелност. Затова и няма как това дружество като процесуално неправосубектно да участва в процеса като задължителен другар, а и както посочихме за целите на производството по иска по чл.270, ал.2 ГПК такъв не е необходим. Ако приемем тезата на въззиваемия, това означава, че при заличен търговец не може да се предяви иск по чл.270, ал.2 ГПК. Този иск касае нищожност на съдебен акт, а не недействителност на правна сделка.

По съществуващото на спора:

Настоящата инстанция споделя мотивите на СРС поради което същите по арг. от чл.272 ГПК следва да се считат и за мотиви на настоящето решение.

Действително процесуалният закон не определя с отделен текст кое съдебно решение е нищожно, но следва да се има предвид, че по естеството си съдебното решение е едностранно властническо волеизявление на държавен правораздавателен орган, с което се разрешава правен спор. Съдебната практика приема, че нищожно е всяко решение, което не дава възможност да бъде припознато като валиден съдебен акт поради липса на надлежно волеизявление.

Според съобразителната част на Тълкувателно решение № 1/10.02.2012 г. по тълк.д. № 1/2011 г. на ОСГТК на ВКС, нищожно е съдебно решение, което е постановено от ненадлежен орган или от ненадлежен състав, извън правораздавателната власт на съда, не в писмена форма, абсолютно неразбираемо или неподписаното решение.

В решение № 355 от 03.10.2012 г. по гр. д. № 35/2012 г. на ВКС, I г.о., е прието, че съдебното решение е нищожно, **когато е постановено от незаконен състав**, или излиза извън пределите на правораздавателната власт на съда, или когато не е изразено в писмена форма или не е подписано, или когато волята на съда не може да бъде изведена поради абсолютна неразбираемост. В същия смисъл са и решение № 123 от 04.04.2012 г. по гр. д. № 777/2011 г. на ВКС, I г.о., и решение № 437/11 от 10.04.2012 г. по гр. д. № 1209/2010 г. на ВКС, I г.о.

За ефективно приложение на принципа на случайния подбор, регламентиран с разпоредбата на чл. 9 от ЗСВ, ВСС е разработил Единна методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в районните, окръжните, административните, военните, апелативните и специализираните съдилища, приета с Решение на ВСС по протокол № 57/04.12.2014г., изменена и актуализирана с Решение на ВСС по протокол № 13/19.03.2015г.; изм. с решение на СК на ВСС по Протокол № 1/10.01.2017 г. С разпоредбите на чл. 1, б. „а“ - б. „в“ Методиката урежда реда за разпределение на съответното дело по електронен път, като лимитира приложението на принципа на случайния подбор до избора на съдия-докладчик по делата съобразно поредността на постъпването им, по материя и видове дела, в рамките на съответните отделения, когато в съдилищата има обособени такива.

В случая, обаче, не се касае до първоначално разпределение на дело, а

до преразпределение в хипотеза на откомандиране на един съдия и командироване на друг на негово място. Това е видно и от представеното по делото /пред СРС/ разпореждане № 9 от 23.04.2019 г. на ръководителя на ТК на ВКС, л.208.

Затова и настоящата инстанция намери, че въпросите повдигнати в преюдициалното запитване по което е образувано С-797/2021 г. на СЕС са неотносими в настоящия казус.

Настоящата инстанция намира, че принципите на чл.9 ЗСВ, гарантиращи безпристрастност, независимост, обективност и ефективност на съдебната дейност, са възпроизведени и в Правилата за образуването и случайното разпределение на делата във ВКС, които са намерили приложение в случая.

Следва да отбележим, че между същите страни и също по иск по чл.270, ал.2 ГПК, е постановено влязло в сила на 23.01.2021 г. решение № 20265321 от 01.12.2020 г. по гр.д.№ 1978 по описа за 2020 г., в което решение са разгледани същите доводи на ищеца за нищожност като тези заявени в настоящето производство. В това производство са били разгледани за съответствие с чл.9 ЗСВ същите Правила за образуване и случайно разпределение на делата във ВКС, вкл. и т.7.6, съгласно които: „По преценка на ръководителя на колегията при предстоящо освобождаване от длъжност на съдия, както и при дългосрочно командироване, или друго продължително предварително известно отсъствие по горепосочения ред / с разпореждане на съответния ръководител- т.7.4/, могат да бъдат определени съдии, които да се включат на негово място в заседанията /открити и закрити/ на съдебния състав в периода преди освобождаването или за периода на отсъствието“. И в разгледания по това т.д. на ВКС случай се е касало до откомандиране на един съдия и командироване на друг, каквато хипотеза разглежда правилото на горесцитираната т.7.6 от Правилата. Разгледано е и разпределението с разпореждане № 9 от 23.04.2019 г. на ръководителя на ТК на ВКС, виж л.253 по делото пред СРС.

Следователно по въпроса съответства ли правилото на т.7.6 от Правила за образуване и случайно разпределение на делата във ВКС на чл.9 от ЗСВ вече е налице произнасяне с влязло в сила съдебно решение.

Противно на соченото от въззивника съдът приема, че Председателя на

ВКС е бил в правомощията си по чл.114, ал.1, т.2 ЗСВ да издаде тези Правила, тъй като се касае до изпълнение на правомощието по „организация работата на съдиите“.

В този ред на мисли алогична е тезата на въззивника, че предходните председатели на ВКС не са имали правомощията да приемат Правила за образуване и случайно разпределение на делата на ВКС, а настоящия – има.

Разпоредбата на чл.17, ал.2 ГПК е неприложима в случая освен, че същата се отнася до индивидуален административен акт, какъвто Правилата не са, както и при съобразяване с приетото в влязлото в сила съдебно решение № 20265321 от 01.12.2020 г. по гр.д.№ 1978 по описа за 2020 г.

С оглед на посоченото съдът преценява, че определението на ВКС, предмет на иска по чл.270, ал.2 ГПК не е нищожно, поради нарушение разпоредбите на чл. 9 ЗСВ.

Поради съвпадане на крайните изводи на двете съдебни инстанции обжалваното решение ще следва да бъде потвърдено.

По разноските:

Пред първата съдебна инстанция:

С оглед изхода на спора пред СРС, разноските са определени съобразно изхода на спора.

Пред въззивната инстанция – при този изход на спора **на въззивника** разноски не се следват.

Въззиваемият претендира разноски в размер на 650 лв. за адв.възнаграждение, което с оглед изхода на спора следва да бъде присъдено.

Водим от горното, **СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД**

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20044228 от 24.06.2022 г. по гр.д.№ 64346 по описа за 2019 г. на СРС, Първо ГО, 169 –ти състав, **изцяло**.

ОСЪЖДА „СК-**Ф.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.“****“, ап.офис А 20, съдебен адрес: гр.София,

ж.к.“****- адв.Р., да заплати на „К.**“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ж.к.“Манастирски ливади“, ул.“****, съдебен адрес: гр.София, ул.“****- адв.З. сумата в размер на **650 лв.**, представляваща **разноски** за адв.възнаграждение **пред въззивната инстанция.**

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в 1-месечен срок от връчването му на страните, при условията на чл.280, ал.1 и ал.2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____